

זמני השבת
אופק: אלעד וב"ב

הדלקת הנרות: 19:18
מוצאי שבת: 20:18
דבינו תם: 21:12



פרשת "מטות" - גליון מס' 234

שנה ח' - עלון דו שבועי | העלון טעון גניזה | אין לקרוא בשעת התפילה! | מופץ במעל 9000 עותקים בכל הארץ

"איש כי ידר נדר לה" (א, ה).
איתא במדרש פליאה: "הדא הוא דכתיב 'כי לא ידע האדם את עיתו'. והוא תמוה. בספר 'מעניה של תורה' הביא בשם גאון עוזינו החיד"א, שפירש כן: הגמרא בנדרים (דף י.) אומרת, אדם שנודר נדר, לא יאמר לה' - קרבן, אלא קרבן לה'. והטעם הוא, שמא יאמר מילת לה' וימות, ולא יספיק לומר את המילה קרבן. ונמצא מוציא שם שמיים לבטלה. לכן יאמר קודם קרבן ואח"כ לה'.

ולפי זה מובן המדרש להפליא: דבפסוק כתוב "איש כי ידור נדר לה' ", בתחילה מילת נדר ואח"כ נאמר לה'. ונתקשה המדרש, מדוע נאמר נדר לה' ולא לה'. נדר. מתוך המדרש הדא הוא דכתיב "כי לא ידע האדם את עיתו", שיש חשש שמא ימות אחר מילת ה', ויהיה שם שמיים לבטלה, כי אין אדם יודע מתי ימות. לכן נאמר "נדר לה' " שיאמר בתחילה את המילה נדר, ואחר כך מילת לה'.

"איש כי ידר נדר לה' או השבע שבעה לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה" (א, ה).
"עונות הנדרים" היא תקופה שבה מגיע ילד לגיל שתיים עשרה שנה ויום אחד (ונמסכת התקופה עד גיל שלוש עשרה), ואין הוא נחשב לגדול מכל הבחינות. אם הוא נודר או מקדיש באותה עת, בודקים אותו - האם הבין לשם מי נדר, ולשם מי הקדיש ונשבע. אם הוא מבין - נדריו תקפים. אם אינו מבין - אין הנדרים ולא כלום.

מון שר התורה הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א סיפר פעם נכדו, שרצה ללמוד מסכת קידושין בעל פה, כדי שאם יאלץ לנסוע באוטובוס או 'תקע' במקום כלשהו בלי גמרא - יוכל ללמוד בעל פה ולא יבזבז את זמנו. חצי מסכת הספיק ללמוד בעל פה, אך אז ראה שהלימוד הזה פוגע בסדרים, והחליט להספיק. שאל אותו הנכד: "סבא, זה לא נקרא נדר?" אמר לו רבי חיים: "זה היה לפני שהגעתי לעונת הנדרים".

לפני גיל שתיים עשרה ויום הוא רוצה ללמוד קידושין בעל פה, וכבר ידע חצי מסכת בעל פה, ולפני גיל שתיים עשרה ויום זה כבר הפריע לו בסדרים... (ומתוך האור)

"ויחזר אף ה' ביום ההוא וישבע לאמר" (ב, ז).
דרש מזכה הרבים הגאון רבי ראובן אלבז שליט"א, ראש ישיבת "אור החיים" בירושלים:

"ויחזר אף ה' - " אף" ראשי תיבות: אינטרנט, פלאפון. וזהו גם ראשי תיבות של איי פון. לכן יש חרון אף רח"ל.

סיפור מגיד המשרים הרה"ג רבי שלמה לוינשטיין שליט"א סיפור מדהים: יום אחד, הייתי בנסיעה ברכב, והנה הפלאפון שלי מצלצל. על הצג מספר לא מוכר. אני עונה, ושומע: "שלום, מדבר יעקב" (שם בדוי).

אני מתעניין בשלומו, והוא משיב לי: "הכל בסדר, אבל אני רוצה לספר לך משהו..." הוא ממשיך, "אתה יודע שפיתרו אותי מהעבודה, כן?"

ידע. אבל לא פיתרו אותי ואתמול, גם לא בשבוע שעבר. ליהודי הזה אין משכורת כבר חצי שנה, והוא מסתובב ומחפש בנרות איוושהי פרנסה, לפחות לספק למשפחה שלו את המינימום.

יש לו בת בגיל עשרים וארבע, שעדיין לא התחתנה. עד כדי כך הם היו לחוצים שהבת שאחריה התחתנה כבר, אך היא נשואה שנה וחצי ועדיין אין בשורות טובות. יעקב ממשיך ומספר: "יש לי חבר טוב, אנחנו מכירים כבר עשרות שנים. ביום שישי, לפני חמישה שבועות, נסענו ביחד למקוה. בדרך, החבר הזה אומר לי: 'יעקב, הרי אתה צריך ישועה, נכון? אם אתה רוצה לשמוע לי, תוציא את האינטרנט מהבית'.

אמרת לי: 'אני אקבל את העצה שלך'. חזרנו מהמקוה, פירקתי את החוטים, הוצאתי את הטומאה מהבית ושמתו ברכב, שלא יהיה לי יצר הרע לחבר ולהפעיל במוצאי שבת. **ועכשיו אנחנו מגיעים לסיבה שבגללה אני מתקשר אליך:** לפני שבועיים קיבלתי עבודה שאני מאד אוהב, עם משכורת לא רעה בכלל - עשרים אלף שקל בחודש ולפני שבוע התארסה הבת שלי, ברוך ה' "

שמחתי מאד בשמחתו של יעקב, אבל שאלתי: "לא התקשרת לפני שבועיים, לא לפני שבוע. למה דוקא עכשיו?"

אמר לי יעקב: "כי רק היום בצהריים הבת הצעירה צלצלה לומר שגם אצלה יש בשורות טובות..."

אדם שמחזיק אייפון או אינטרנט פרוץ מסלק את השכינה - "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך". יודעי דבר אומרים כי בכל מכשיר אייפון קטן ודומיו - ישנם אלפי ערוצים של טיפון ותועבה, כידוע.

הישועות של אותו יהודי חיכו לו בפתח, הבעיה שהקב"ה לא יכול להיכנס בבית כזה, וכשאין את הקב"ה בבית - כל הצרות מגיעות רח"ל. ברגע שהוא סילק את התועבה מהבית, כל הישועות הגיעו לו בשרשרת. שווה לנסות! (להתעדן באהבתך - ויקרא)

"איש כי ידר נדר לה' או השבע שבעה לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה" (א, ה).
"עונות הנדרים" היא תקופה שבה מגיע ילד לגיל שתיים עשרה שנה ויום אחד (ונמסכת התקופה עד גיל שלוש עשרה), ואין הוא נחשב לגדול מכל הבחינות. אם הוא נודר או מקדיש באותה עת, בודקים אותו - האם הבין לשם מי נדר, ולשם מי הקדיש ונשבע. אם הוא מבין - נדריו תקפים. אם אינו מבין - אין הנדרים ולא כלום.

מון שר התורה הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א סיפר פעם נכדו, שרצה ללמוד מסכת קידושין בעל פה, כדי שאם יאלץ לנסוע באוטובוס או 'תקע' במקום כלשהו בלי גמרא - יוכל ללמוד בעל פה ולא יבזבז את זמנו. חצי מסכת הספיק ללמוד בעל פה, אך אז ראה שהלימוד הזה פוגע בסדרים, והחליט להספיק. שאל אותו הנכד: "סבא, זה לא נקרא נדר?" אמר לו רבי חיים: "זה היה לפני שהגעתי לעונת הנדרים".

לפני גיל שתיים עשרה ויום הוא רוצה ללמוד קידושין בעל פה, וכבר ידע חצי מסכת בעל פה, ולפני גיל שתיים עשרה ויום זה כבר הפריע לו בסדרים... (ומתוך האור)

"וידבר ה' אל משה לאמר. נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמ"ך" (לא, א-ב).

צריך להבין, מדוע תלה הקב"ה את מיתת משה בנקמת מדין?

הסבר חריף על כך, מובא בשמו של הגאון רבי אליהו ב"ר קלונימוס, דרשן בק"ק לובלין: כתב רבינו האריז"ל, שמשה רבינו חי מאה ועשרים שנה - משום שהיה "תרומתו של עולם", ותרומה במידה בינונית היא אחד מחמישים, ומכיוון שששת אלפים שנה הוא העולם, אם כן תרומה של אחד מחמישים לששת אלפים - הן מאה ועשרים בדיקו!

אולם הרי ידענו שיש ג' מידות בתרומה, כדברי המשנה (תרומות ד, א): עין בינונית הוא אחד מחמישים, ולמדנו זאת מתרומת מכס שנאמרה בפרשתינו (להלן לא, ה) לגבי השבי שלקחו במלחמת מדין: "וממחצית בני ישראל תיקח אחד אחוז מחמישים", ועל כך אמרו בירושלמי (תרומות פרק ד' הלכה ב'): "כל מה שאתה אווז - אחוז אחד מחמישים"; עין רעה הוא אחד משישים, ולמדנו זאת מהפסוק (יחזקאל מה, א): "זאת התרומה אשר תרימו משישית המוחם מחיטים וגו'"; ועין יפה הוא אחד מארבעים, ואף את זאת למדנו מהפסוק הנ"ל ("עין בתוספות יום-טוב על אחר).

ואפשר, כתב הדרשן מלובלין, שלכך אמר הקב"ה למשה "נקום נקמת בני ישראל מאת המדינים", ומשם למד שיש גם שיעור תרומה של אחד מחמישים, ואם כן מגיע "לתרומתו של עולם" שיחיה רק מאה ועשרים שנה, ורק לאחר מכן תוכל להיאסף אל עמך, כי בלי נקמת מדין לא אוכל לגזור עליך מיתה, כיון שבלי מלחמת מדין אין לנו לימוד לשיעור תרומה של אחד מחמישים, אלא רק לשיעור של אחד מארבעים (אם כן תצטרך להוסיף ולחיות עד מאה וחמישים שנה) או של אחד משישים (ואם כן צריך היית להסתלק כבר בגיל מאה שנה)...

העלון מוקדש לעילוי נשמת המזוככת ביסורים מרת שושנה פורץ בת טאוס ע"ה. ת.נ.צ.ב.ה.

יש לקרוא את החסויות לאחר השבת

המכון לסת"ם
עבודת הקודש
מכירת ס"ת, תפילין,
מחזורות וכל צרכי הסת"ם.
פנ"ל: 054-8484945 רפאל ש.

שרוליק קרויזר
המרת מט"ח
המחירים הכי טובים בשוק
סניף ר' יהודה הנשיא 33, אלעד.
טל. 052-7621725

היכל שלמה
כל אורח הוא מלך
2 אולמות מפוארים + גג | ז'בוטינסקי 110 פ"ת 03-9214040

לקראת השמיטה הבעל"ט
יצא לאור
גבולות השדה
המקיף את כל דיני מצוות הארץ בגבולות ארץ ישראל השונים לאחד מחקר מקיף ויסודי מאת יו"ר המכון הר"ה"ג שניאור ז. רוח שליט"א
את הספר ומפה צבונות מבוארת להשיג במשרדי המכון
08-9214829

צ"ר שנה
התקליטן רפאל חכמן
לאירוע מושלם
לוקחים את הטוב מכולם
פנ"ל: 052-2567240

AP HAIR DESIGNER
מעצב השיער - אסי פרץ
בתיאום מראש: 052-626 53 92

ולס קוויטרינג
שיצוב בר ואירוגן אירועים מקצועי
מכירה של אזלר בימי שישי!
בהיכל בני הישיבות רח"ב עוזיאל 12 אלעד בין השעות 9:00-13:00
לפרטים והזמנות: 054-8415878 | 052-7758500

לפנינו סיפור מדהים בגודל נאמנות הכלב לבעליו, אשר ממנו נלמד עד כמה חובתנו להכיר טובה להקב"ה עד כדי מסירת נפש!

סופר הסיפור הוא בעל המעשה עצמו, הר"ר חיים צבי סלומון שליט"א, שהוא יהודי ניצול שואה. מוצאו מהעיר 'האלמן' שבהונגריה יש לו כיום 'ספר תורה' עתיק שעבר במשפחתו בירושה דור אחר דור. מדובר בספר תורה נדיר ביופיו והדרו, עתיק ומיוחד מצדקו עולם בדורות שלפנינו, ונשמר מכל משמר במשל הדורות. הכתב של הספר תורה הזה מהודר מאוד בצורה נפלאה.

כל משפחתו של ר' חיים צבי יבחס"א עלו על המוקד באשוויץ, אביו ואימו אחיו ואחיותיו, וכל המשפחה הענפה כולה נכרתה בימי הרעה. הנצר היחיד שנשאר לבית 'סלומון' הוא ר' חיים צבי, אבל ההשגחה העליונה והתירה לפליטה ביחד עימו בדרך מופלאה ביותר גם את ספר תורה הנהדר של המשפחה. הנמצא כיום באחד מבתי הכנסת החשובים שבארץ הקודש. - אך כל נקדים את המאוחר, עלינו לחזור לתחילת השתלשלות קורות הנס הגדול כסדר ההצלה על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון. עם תום המלחמה, שונן הקרבות בתקופת חג הפסח שנת תש"ה, מצא את עצמו בחבור 'חיים הערש', בודד וגלמוד עלי אדמות, אמנם הוא השתחרר מעול הקלגסים הרשעים, אבל נשאר לבדו ללא מוכר וגואל.

השמועות כבר הגיעו לאוזניו ממה שעוללו הרשעים לבני עירו ולמשפחתו שכולם עלו על המוקד, גם נודע לו סופם של בני הישיבה הקדושה עם רבו הקדוש הטהור, שלא היה שונה מסופם של בני משפחתו, עליו הם עלו כולם השמימה על קידוש השם, והוא נותר עריץ בעולם!

הוא חזר לעיירתו 'האלמן', ומצא אותה חרבה והרוסה. מכל היהודים שגרו באותה עיירה לא נשאר אף לא איש אחד, את כולם לקחו היישר אל המשרפות, ואת רוב הבתים של היהודים וכמוהו גם את בתי הכנסת העלו באש!

הוא התיישב על אחת האבנים שישבו נשמו, כשהוא שבור ורוצץ ומדוכדך עד עמקי נפשו ונשמתו, וכשהוא יודע מאומה לא יפנה וכיצד. לבו היה מר עליו מאוד והוא החל לבכות בכי נואם מאין הפוגות, על כל משפחתו הענפה, ועל עם ה' ועל בית ישראל כי נפלו בחרב, אבל בעיקר היה ליבו בוכה ומכה על אבדן הספר תורה העתיק והיקר עד לאין ערוך שביה ברשותם, והיה תביה עליהם כבבת עיניהם. הוא הרחיק לעצמו שלא יתכן שספר תורה קדוש ויקר כמוהו יעלה על המוקד, ובוודאי הצדיקים מהדורות הקדמונים הגנו ושמרו עליו מכל משמר. הוא החל להתפלל בבכיות וברואות לפני אבי שבשמים על כל מאורעותיו, כשאני מצליח להעלות שום מנוחה ומרגוע לנפשו הסוערת.

לפתע פתאום תוך כדי שהוא מליט ראשו בין ידיו ובוכה מאין הפוגות, שומע הוא נביחות עזות של כלב מתקרב, הנביחות הלכו והתגברו יותר ויותר, וכשהריח את ראשו לחפש מהיכן מגיעות נביחות הכלבים הללו. רואה הוא מרחוק כלב גדול מתקרב בצעדים מהירים לכיוונו, תוך כדי שהוא נובח בלי הפסקה.

משתבונן בן בכלב זה היה נדמה לו שהכלב הזה מוכר לו, היה להם למשפחת סלומון כלב שמירה משפחתי, שהיה שומר תמיד על פתנת הבית. בהיותם משפחה אמידה ועשירה מאוד, והיה ביתם בית גדול ורחב ידיים, החזיקו בכלב לשמירה על הבית. הכלב היה נאמן מאוד לבעליו, ותמיד עמד על משמרתו והתחבב על כל בני המשפחה. - הסתבר לו עתה לחיים צבי מידוענו, שהוא אינו הניצול היחיד כאן, כנראה שגם הכלב שרד את השואה... הכלבים הרי נחשבו בעיני הנאצים יותר מן היהודים... ועליהם לא חלה גזרת הכליה.

הכלב כנראה הכיר גם את בן המשפחה. ולפי חוש הריח המפותח ביותר של הכלבים זכר כנראה את חיים צבי, והתקרב אליו ורצה בקרבתו. אז לא שחיים צבי שם לב, שהכלב מאוד לא רגוע. נביחותיו היו בקול יללה משונה,

וכשהתקרב ממש לחיים צבי, הוא נצמד אליו והניח את שתי רגליו הקדמיות עליו, תוך כדי שאינו מפסיק עם יללותיו המשונות.

התנוחה הזו של הכלב בכריכת רגליו על גופו ויללותיו, הזכירה לחיים צבי מאורע נשכח, שקרה במשפחתו לפני כמה שנים. כאשר אביו יצא פעם מן הבית אל חנות סמוכה לקנות דבר מה, והשאיר את אחותו הקטנה שהיתה תינוקת ישנה במיטתה. כשהאף אחד לא היה בבית. לפתע נפלה התינוקת ממיטתה והחלה בבכיות וזעקות, והיתה ממש בסכנה גדולה, אך לא היה אף אחד בבית שישמע את בכיותיה. והנה בפתאום רץ הכלב הנאמן במהירות שיא היישר אל החנות שהיה שם אביו. וכשהוא נובח ומיילל 'קפץ' על אביו והניח עליו את שתי רגליו. אביו הבין מיד שקרה משהו, רץ אחרי הכלב אל הבית והציל את התינוקת ממש ברגע האחרון.

כעת כשחזר הכלב על אותה תנוחה ואותם יללות, נזכר חיים צבי באותה אפיזודה, וקלט מיד שכנראה גם עתה יש דברים בנו, ובודאי ישנה סיבה לחוסר הרגיעות של הכלב. הוא נעמד איפוא ממקומו כמי שמוכן ללכת לדרכו. בראות הכלב שהוא עומד ללכת, החל פתאום לרוץ מהר מאוד, כשהוא בודק שהבחור 'שלו' בא בעקבותיו, הוא החל למהר את יציאתו בצורה מסחררת ממש, וחיים צבי אחריו. עד שהגיעו לפאתי העיירה יצאו לו השדות שמחוץ לעיר, שם ליד אחת משדות החטיה נעצר הכלב ממרוצתו, ונעמד בבת אחת על עומדו, כשהוא מתחיל לרקוע ולחפור ברגליו באדמה, הוא חפר וחפר ולא הפסיק מהנביחות יללות האלו, שנשמעו כמו בכי מצמרר, שעורר הרבה מאוד רחמים בלבם של חיים צבי.

הוא הבין שהכלב 'רומז' לו שיש כאן משהו באדמה, ולא סתם חופר הוא ברגליו כך, החל איפוא חיים צבי לנסות 'לעזור' לכלב בחפירותיו. ובפערת כלי חפירה שמצא בקרבת מקום חפר וחפר עד שפנפנר כבר בור גדול עמוק באדמה, אבל לדאבונו הוא לא מצא שם ולא כלום. הוא כבר כמעט התייאש ממלאכת החפירה המשווה הזאת בעקבותיו של כלב מילל... והחליט לעזוב את 'הדמונה' הזו, והתחיל ללכת משם לדרכו. אבל הכלב שעמד כל העת מן הצד והסתכל אל האדמה, לא נח בשום אופן, ובראותו מתכוון ללכת הגביר את קצב יללותיו, ורקע חזק ברגליו, כשהוא ממשקיף לחפור ברגליים באדמה, ומורה שלא להפסיק ממלאכה!

בראותו כי כן חשש חיים צבי שמא בכל זאת יש דברים בנו, וזוהו אל הבור שחפר זה עתה שנית, והמשיך לחפור עוד ועוד לעומק, תוך הפתאום אחר חפירה של כמעט שלושה מטרים לעומקו! הוא שומע קול של מתכת נדפפת בחפירתו, הוא הבין מיד שכנראה מונח שם משהו המפריע בהמשך החפירה. כשהרחיב את הבור העמוק שפנפנר סביב סביב, גילה לתדהמתו תביבת ברזל גדולה המונחת עמוק בבור. משתגלה התיבה, הראה הכלב סימני התרגשות גדולים, והבין שלמצאיה! זו כנראה התכוון הכלב.

משפחת את התיבה ובחן את תכולתה, יצאה מפיו זעקת התפעלות אדירה, בתוך התיבה היה מונח בצורה מסודרת ונקיה ספר התורה העתיק של המשפחה, כשהוא שלם בשלימות ממש ללא שום פגוע! ולצידו מונחים כל כלי השרת אשר ישרתוה, הכתר תורה היקר והצורה הקדוש לשמחתו הגדולה לא היה גבול. הנה הספר תורה הקדוש והיקר כבבת עיני משפחתו נמצא שלם בהידורו כבתחילה, הוא פרש הצידה כדי להתבונן היטב בתכולתה המדויקת של התיבה, שהוא חושב ומחשב כיצד ואיך הגיעה התיבה למקום זה. מי הוא זה ומתמינה כאן. - אבל פתאום שם לב, שהכלב שוב אינו רגוע כלל, הוא חזר שוב אל אותו מקום בהשמעת יללותיו ונביחותיו, כשרגליו אינן מפסיקות לרקוע ולחפור שוב עוד באדמה. הוא חשב שנהא אפסר כבר לסתום את הבור, ושהאיבוד הסתיים, אבל הכלב נחן לו סימנים ברורים שעדיין לא נגמרו כאן האוצרות! יללותיו

של הכלב התגברו יותר ויותר, בצורה מפחידה ממש, שמעולם לא נשמע כך נביחות ויללות קשות כאלו. ניסה איפוא חיים צבי לחזור אל הבור ולהמשיך בחפירותיו, בראותו שרק מעשהו זה מרגיע את הכלב, הוא המשיך לחפור ולחפור עוד ועוד, עד שפתאום הבהיעו כמה עשרות סנטימטרים עמוק יותר, גילה תיבה נוספת, שהיתה דומה עד מאוד לתיבה הראשונה, עתה הבין את פשר יללותיו הבתלי פוסקות של הכלב הנאמן!

כשהעלה גם את תיבה זו למעלה, נרוע הכלב ורביץ לציודו על הארץ במנוחה, כשהוא 'מרוצה' מאוד מהשלמת ה'תגלית' על ידו. משפחת חיים צבי את התיבה השניה הוא נדהם לראותה עמוסה עד אפס מקום בשטרות כסף הגדולים ביותר של המדינה, היה זה הון אנדי שרוד יקר שלא יסולא בפז. היו אלו כל אוצרותיו של אביו זצ"ל הי"ד, שהפסיק להחביא אותם במסתור ביחד עם הספר תורה העתיק והמהודר, טרם נלקח אל היעד הסופי.

כנראה, הנה חיים צבי, שאביו הפיקח ראה בימים האחרונים שלפני הגירוש את אשר לפניו, ולקח את כל אוצרותיו ואת ספר התורה כדי להתחבאם בעומק עמקי השדות שמחוץ לעיר. הכלב הנאמן, שהיה הולך איתו לכל מקום, הצטרף אף הוא למסע ההסתמנה. ולאחר ששרוד יחיד לבדו במלחמה, המתין בנאמנות לאחד מבני המשפחה שיחזור אל הבית, כדי להוציא את המטמון היקר מעובי האדמה! פלאי פלאים! עדי הסיך מגיעה נאמנותו של הכלב! אבל בכך עוד לא היה הסוף, משבייר לאחר מכן אצל השכנים הגויים המועטים שנתרו בעיירה על קורות בני משפחתו טרם שניספו, נודע לו מפייהם שכמה ימים לאחר הגירוש שכבר לא נותר אף יהודי אחד בהאלמנה, והופיע פתאום אבי המשפחה אל ביתו, כשהוא מוקף בכמה וכמה קצינים גרמניים. נודע להם כנראה שהוא אחד מיהודיה העשירים של הונגריה, והם חפצו בשלל. משתגיעו אל הבית החלו לחקור את אביו היכן מוסתר לו הכסף, הם הבינו שהוא הצליח כנראה להתחבא את הכל טרם בואם. אבל הוא טען שאין לו כלום, מלבד הרכוש שעניינה רואות. 'את כל מה שהיה לי' אמר האבא, 'כבר הוצאתי זממן כמאן, בראותי את קושי המלחמה מתגבר מיום ליום הוצאתי את כל כספי ושלחתי מאן'. אבל הרשעים הארוצים לא האמינו לדבריו, והחלו להכותו באלות שבידיהם עד זוב דם. אך לפתע בעוד הם מכים בו בחמת זעמם, וצועקים עליו בשקף קצף שיגלה היכן הכסף, התנפל עליהם פתאום הכלב הנאמן והמוסר, כבעס זועם עצום, והוא החיל לנשון בפראות את הקצינים המהוללים, כשהוא מושך מהם כמה חתיכות בשר...

הגרמנים שהיו מומחים מאוד לטיפול בכלבים כידוע, ניסו בתחילה להשתלט על הכלב ולהרגיעו, ומשלא עלתה בידם וראו שאין מנוס הוציאו את נשקם כדי לירות בו בכלב ולהרגו. אבל באותו רגע הריח הכלב את רגליו וברח מהירות עצומה על המקום, והם שירו הם לעברו כמה וכמה כדורים אל הצליוח ללכדו, והוא ניווט את מנוסתו בין הכדורים, הוא ניצל מיד הרשעים, כשהוא נשאר נאמן בשמירתו על הבית ועל האוצרות, בנאמנות אין קץ!

הפלא הגדול היה, שלאחר כמה ימים מגילוי אותם אוצרות שבמעבה האדמה, נפל הכלב מות... הוא סיים את תפקידו בנאמנות שלימה, וגמר את התיוקן שלו על אדמות.

ולרבי חיים צבי הי"ו היתה הרווחה, על ידי האוצר הגדול הוא הצליח להישקט עד מהרה, הוא עלה ארץ קודש והשתקע בה, והקים משפחה גדולה לתפארת בית ישראל, כשכל העת הספר תורה ההדור והעתיק עימו תמיד, לאורך ימים ושנים טובות.

התבוננות בחסדיו וטובותיו של המקום עלינו, מביאה אותנו לומר "בואו נשתחוה ונכרעה, נברכה לפני ה' עושנו". (להתעזר באהבתך)

הלכה לשבת

מי ששאלה אותו אשתו מתי זמן ההדלקה, ורוצה לשנות ולהקדים קצת הזמן כדי לזרזה, מותר לשנות בדבר זה, אך יזהר שלא יקדים יותר מדאי שלא יעמיס עליה ויגרום לה צער.

עין בילקו"י על הלכות כיבוד אב ואם (פרק ט, הערה מט), דשם הובאו ראיות שה"ס והפוסקים, דהאיסור לשקר מן התורה הוא דווקא במעיד עדות שקר, או במודד ושוקל ומשקר, או שמשקר במשא ומתן, וכל כ"יב"ש שיש הפסד ממון לחבירו. אבל מי שמשקר בספור דברים בעלמא, כשאינו לטוב תועלת ממון, וגם אינו גורם הפסד לזולתו, או שמשקר לתועלת מצוה כמו ב"ד לזרזה, שאומר כ"י בזה איסור שקר מן התורה. וכן משמע בגמרא שבעות (לא), ומהגמרא בב"מ (כג. ל); ומהגמרא כתובות (טז), ומהגמרא סנהדרין (ל. וז). ומהגמרא יבמות (סח); ומהגמרא מגילה (י. ג); ומהגמ"א בסוכה (מא), ומהגמרא שבת (לא. פט. וקט), ומהגמ"א ביצה (כ. ומהגמרא ברכות (כז. מג); ומהגמ"א פסחים (ד. כז), ומהגמרא ביצה (כח); ומהגמ"א תענית (כח), ומהגמרא ר"ה (כ. ומהגמ"א בעירובין (י. יד. ג); ומהגמ"א יומא (סו).

האם ניתן לשקר ולהקדים את זמן כניסת השבת?

וכן משמע מספר החינוך (מצוה רג) שבסיפור דברים בעלמא וכדומה ליכא איסור מן התורה, שכתב: שלא להונות במידות הלח והיבש ולא במאזנים, והביא בשם הרמב"ם שאם ישקר במידות עובר בלא תעשה. ע"כ. ומדלא כתב איסור על שקר בסתם, משמע דס"ל דשקר בסידות דברים בעלמא, אין בו איסור תורה. וכן מבואר בספר היראים (מצוה ילה) וז"ל: ציוה יוצרנו להתרחק מכל שקר שיוכל לבוא לידי היזק לחבירו וכי, יראי' יתנו לב להתרחק מכל שקר שיוכל לבוא לידי היזק לחבירו, אבל שקר שאינו מביא לידי רעה לא הזהירה עליו התורה, דדבר הלמד מעניינו שברשע רע הכתוב מדבר, דכתיב מדבר שקר תרחק וצדיק ונקי לא תהרוג כי לא אצדיק רשע. ע"כ. ועיין לרבינו יונה בשערי תשובה (שער ג' את קפא) דמשמע דהאיסור לשקר בספור דברים שאין בו תועלת ממונית, הוא רק במי שרגיל בו, דע"ז זה קונה את מידת העזות ואהבת השקר, ויבוא גם להעיד עדות שקר. ולכן היא מדה מנוונה, ולא איסור תורה. ולכן התירו איסור זה כדי לקיים מצוות ומפני השלום. וראה כ"ז בהרחבה בילקו"י הנז'.

(ליקוט יוסף שבת, מהד' אליקים, חלק ב, עמ' קלט)

העלון מוקדש - להצלת ברו"ג שלום אפ"ל ורפי בן טינו מגנזי הי"ו וכל משפ' פנחס ואיתמר (תומר) בני אביגיל הי"ו, עזאז בן חנום נוסרת.

ניתן לקבל את העלון במייל RLEVRON@IAI.CO.IL הערות והארות, תרומות ובקשות להפצת העלון יתקבלו בברכה בסל': 03-9094245.